

מערכי שיעור סביב הסרט לב שבור שפה פצועה

פיתוח תוכן: הדס גלבווע קריידלמן

שלב 1: מפגש הכנה לקראת צפייה בסרט לב בשבור שפה פצועה

<p>שלב א: נחלק את הכיתה ל-5 קבוצות. כל קבוצה תצפה תצפה בפרק אחד מתוך סדרת הכתבות "15 שנה להתנתקות".</p> <p>במהלך הצפייה נבקש מהם לסכם בהתייחסות לשאלות הבאות המופיעות במצגת:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ מי הן הדמויות המשמעותיות המופיעות בפרק? ▪ מהם הקונפליקטים המרכזיים המוצגים בפרק? ▪ אלו עמדות מייצגות הדמויות השונות ביחס להתנתקות? ▪ אלו שאלות התעוררו בכם בעקבות הצפייה? ▪ אלו תחושות התעוררו בכם בעקבות הצפייה? <p>שלב ב: כל קבוצה תציג בקצרה את הנושאים המרכזיים שהפרק בו צפתה עסק.</p>	<p>ההתנתקות: למידה עצמאית בקבוצות</p>
<p>צוללים לעומק</p> <p>ארבעת השקפים הבאים במצגת מציפים שאלות סביב סוגיות מרכזיות המשמשות כרקע לאקלים הפוליטי של הסרט.</p> <p>השאלות עוסקות בהבנה של המרחב הגיאוגרפי והפיסי של גוש קטיף בפרט ומדינת ישראל בכלל, הרקע הגאו-פוליטי, המדיני והביטחוני שהביא להקמתו של גוש קטיף ולפירוקו.</p> <p>את התשובות לשאלות נבקש מתוך ידע כללי, הצפייה בסדרה או סיוע מגוגל. שימו לב, חלק מן השאלות התשובה אליהן מורכבת ואינה חד משמעית אך מטרתן לעורר מחשבה ודיון ולכן חשוב שההנחיה תאפשר למגוון הדעות להישמע. ניתן לבצע את הלמידה והדיון בקבוצות קטנות או במליאה, תלוי בזמן העומד לרשותכם, ביכולות התלמידים וברמת התיווך הנדרש.</p>	<p>רקע להתנתקות: עיבוד, למידה והעמקה במליאה</p>
<p>לב שבור, שפה פצועה</p> <p>נציג לתלמידים את שם הסרט ונשאל מה הוא מעורר. למה לב שבור? ומה זה שפה פצועה?</p>	<p>לקראת הסרט</p>

שלב 2: מכגש שיחה וצפייה

רעיונות כיצד ניתן להתכונן בצורה מיטבית למכגש הצפייה ניתן למצוא בקישור.

שלב 3: מכגש עיבוד וסיכום לאחר צפייה בסדרה מדורות השבטים

<p>עם איזה תחושה יצאתי מהסרט? נחלק את הכיתה לזוגות. בני הזוג ישתפו זה את זו בחוויות ותובנות שהתעוררו במהלך הצפייה.</p>	<p>שאלות פתיחה בזוגות</p>
<p>הסרט נפתח ומסתיים בשירים. נשמיע לתלמידים את השירים. מילים מצורפות בנספחים. נציג להם את השאלות הבאות, השיחה ממשיכה בזוגות:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ מה חשבתם על השירים? ▪ למה לדעתכם הבימאי בחר דווקא את שירים הללו להיות המסגרת המוזיקלית של הסרט? ▪ באיזה אופן השירים האלו תורמים להבנת הסרט? או ממחישים את מה שהסרט רוצה להעביר לנו? 	<p>בין השירים בזוגות</p>
<p>נחזיר את הכיתה למליאה ונבקש לשמוע חלק מן התשובות שעלו בדיון בזוגות לשאלה:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ באיזה אופן השירים האלו תורמים להבנת הסרט? או ממחישים את מה שהסרט רוצה להעביר לנו? <p>נציג את גיבורי הסרט ונשאל:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ למי מהם התחברתם במיוחד ולמה? ▪ איזה רגע מתוך הסרט הפתיע אתכם? ▪ האם משהו מהגיבורים הצליח לנפץ את ה"תוית/הכלוב" שהיה לכם לגביו בתחילת הסרט? 	<p>סיכום</p>

נספחים

ויקיפדיה/ חנן בן ארי וקרן פלס

כמה נוח לזרום עם המוח בהתניות אוטומטיות שלא דורשות לטרוח רק לתייג ולנבוח, להסית ולזבוח לאילולי הרייטינג אייטמים בכל הכוח הכול כבר מסודר לנו בראש מגירות-מגירות לא ניתן למציאות להפריע לנו לראות שכל שמאלני הוא בוגד, כל ערבי מחבל מתאבד כל חרדי הוא שודד וכל המתנחלים רצחו את רבין כל תל אביב טבעונית, כל נתיבות מסורתית עממית, כל הדתיים פרימיטיביים עם ציצית ועל הדרך מחקו את דארווין.

אל תכלאוני בשום כלוב

אל תסכמו אותי בויקיפדיה

אני הכול, אני לא-כלום

אור אינסוף לבוש בגוף

אז אל תכלאוני בשום כלוב

תקראו לי דון קישוט שמעז לקרוא תיגר

שימו לי כרס על הראש וגילויטינה בכיכר

השדים זמנם עבר והמלך הוא עירום

תמחקו את כל מה שידעתם עליי עד היום

לא אני לא המתנחל, לא נציג של אלוהים

לא דוס שמדיר נשים, לא גשר בין המגזרים

יישרפו המגזרים, תשרפו דעות קדומות

לכל אחד יהיה סיכוי לכתוב את הסיפור שלו

כי אם הכול גלוי וידוע מראש קלישאות-קלישאות

לא ניתן למציאות להפריע לנו לראות

שכל מזרחי מקופח, כל חילוני הוא כופר מלוכלך

כל הנשים למטבח וכל הרוסים הרוסים על סטאלין

כלו כבר כל הקיצים, כל חבר כנסת קופה של שרצים
כל האתיופים רצים ואלו שלא שרים עם רייכל

אל תכלאוני בשום כלוב
אל תסכמו אותי בויקיפדיה
אני הכול, אני לא-כלום
אור אינסוף לבוש בגוף
אז אל תכלאוני בשום כלוב

עוד יבוא יום...

יום יבוא ולא תכלאוני בשום כלוב
לא תסכמו אותי בויקיפדיה
אני הכול, אני לא-כלום
עירום באתי ואשוב
אז אל תכלאוני בשום כלוב
לא תכלאוני בשום כלוב

כשיבואו לפנות את ביתי/ אהרן רזאל

כשיבואו לפנות את ביתי
תמצאו אותי כאן על הים
מנגן על החול הנצחי

לידי, ילד קטן

מכין לו משהו לשתות
ואומרים שהמפנים מתקרבים לשער הראשי
במאהל הזמני אמהות צעירות
מכינות את ארוחת הבוקר ביד אחת
כי על ידן השניה את ילדן מחזיקות
הן היו לא מזמן בעצמן ילדות קטנות משחקות

ומי שלימד אותן לקשור מטפחות
הוא שלימד אותן להיות אמהות
ואותי מלמד שוב ושוב, כאן על הים
שאין עוד מלבדו

כשיבואו לארוז את ביתי
ימצאו אותי כאן על הים מנגן
לשקיעה הנצחית
הם יורידו תמונות, גם מזוזות
יכניסו ספרים, אלבומים, ימלאו ארגזים מקרטון
באלפי זכרונות

וכתאום הכל נעשה לי קליל
כל הדברים שהיו לי יקרים
יש שלוה בליבי, כאילו לא שלי
כל מה שנבנה ויורד לטמיון, אחרי שנים

ומי שלימד אותי לחפש מנגינות
הוא שמלמד אותי בכל מיני צורות
אם אפשר לבוא ככה סתם
להרוס את ביתי
אז אין עוד מלבדו

כשיבואו להרוס את ביתי,
אמשיך לשבת לי כאן, על הים
וההוי-ה כולה תלחש לי סודה
שאין עוד מלבדו